

Η εισήγησή μου αφορά τα εγκλήματα της κατάχρησης ανηλίκων, της διευκόλυνσης προσβολών της ανηλικότητας και της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους – Διαχρονικό Δίκαιο – Ζητήματα ουσιαστικού δικαίου.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ (ΑΡΘΡΟ 342 ΠΚ)

Ξεκινώντας από το αδίκημα της «κατάχρησης ανηλίκων» χρήσιμη θεωρώ για την ερμηνευτική προσέγγιση της ανωτέρω διάταξης μία σύντομη αναφορά στις διαδοχικές τροποποιήσεις που αυτή υπέστη. Η διάταξη λοιπόν του άρθρου 342 στην αρχική της μορφή στον Ποινικό Κώδικα του 1950 είχε ως εξής: Άρθρο 342: «1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται ο ανιών εξ αγχιστείας ή ο θετός γονέας, που ενεργεί ασελγή πράξη με ανήλικο κατιόντα ή με το θετό του τέκνο ο επίτροπος ή ο επιμελητής ή οι κάθε είδους ανατροφείς με τον ανήλικο που έχουν στην επιμέλειά τους, οι δάσκαλοι ή παιδαγωγοί με τους ανήλικους μαθητές τους ή με εκείνους που παιδαγωγούν, οι κληρικοί με τα ανήλικα πνευματικά τους τέκνα. 2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται οι υπηρέτες και οι συγκάτοικοι, αν ενεργήσουν ασελγή πράξη με ανήλικο που ανήκει στον ίδιο οικιακό κύκλο, καθώς και κάθε άλλος που ενεργεί ασελγή πράξη με ανήλικο που του έχουν εμπιστευτεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά». Με την ανωτέρω διάταξη τιμωρούνταν σε βαθμό πλημμελήματος οι ασελγείς πράξεις σε βάρος - ανηλικού ανεξαρτήτως της ηλικίας αυτού, εφόσον συνέτρεχαν οι συγκεκριμένες περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο σχέσεις μεταξύ δράστη και θύματος, που αποτελούσαν το υπόβαθρο μίας κατάχρησης (αγχιστεία, υιοθεσία, επιτροπεία, διδασκαλία, πνευματική πατρότητα, υπηρεσία, συνοίκηση) ή η γενικότερη σχέση της εμπιστευσης, υπό την έννοια που δέχεται σταθερά η νομολογία των δικαστηρίων μας, ότι δηλαδή οι έχοντες την επιμέλεια του ανηλικού εμπιστεύονται αυτόν για επίβλεψη ή φύλαξη σε τρίτο πρόσωπο έστω και προσωρινά. Η πρώτη τροποποίηση της διάταξης επήλθε με τον Ν. 3500/2006. Στο αρχικό σχέδιο του ανωτέρω νόμου και στην αντίστοιχη αιτιολογική έκθεση αυτού (01-06-2006) δεν υπήρχε διάταξη τροποποιητική του άρθρου 342. Στη συνέχεια, ωστόσο, με σχετική

τροπολογία, εισήχθη στο Ν. 3500/2006 το άρθρο 24, με το οποίο το άρθρο 342 προέβλεπε πλέον τα εξής: «Άρθρο 342. Κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια.

1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί ασέλγεις πράξεις με ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται ως εξής: α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα, όχι όμως και τα δεκαοκτώ έτη, με κάθειρξη. 2. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση η τέλεση της πράξης της πρώτης παραγράφου: α) από οικείο, β) από πρόσωπο που συνοικεί με τον ανήλικο ή διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους οικείους του, γ) από εκπαιδευτικό, παιδαγωγό, γυμναστή ή άλλο πρόσωπο που παραδίδει μαθήματα στον ανήλικο, δ) από πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του ανηλίκου, ε) από κληρικό με τον οποίο ο ανήλικος διατηρεί πνευματική σχέση, στ) από ψυχολόγο, ιατρό, νοσοκόμο ή από ειδικό επιστήμονα που παρέχει τις υπηρεσίες του στον ανήλικο. 3. Ο ενήλικος ο οποίος με χειρονομίες, με προτάσεις ή με εξιστόρηση, απεικόνιση ή παρουσίαση πράξεων που αφορούν τη γενετήσια ζωή προσβάλλει την αιδώ ανηλίκου, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές. 4. Ο ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαέξι έτη και με προτάσεις ή με εξιστόρηση, απεικόνιση ή παρουσίαση πράξεων που αφορούν τη γενετήσια ζωή προσβάλλει την αιδώ του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών. 5. Η Παραγραφή των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του ανηλίκου». Ανατρέχοντας στα πρακτικά της Βουλής, δεδομένου ότι σχετική πρόβλεψη δεν υπήρχε στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 3500/2006 διαπιστώνουμε ότι δικαιολογητική βάση της τροποποίησης αποτέλεσε η παραδοχή του γεγονότος ότι το φαινόμενο της παιδοφιλίας, το οποίο έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις, συχνότερα αναπτύσσεται μεταξύ

του ενήλικου και του παιδιού, για το οποίο ο ενήλικος είναι πρόσωπο αναφοράς και εμπιστοσύνης και αυτήν ακριβώς την εμπιστοσύνη ο τελευταίος εκμεταλλεύεται. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαίο να αξιολογηθεί πολύ περισσότερο αυτή ακριβώς η εκμετάλλευση της ιδιαίτερης σχέσης εμπιστοσύνης και έτσι η αξιόποινη πράξη αντιμετωπίστηκε πλέον ως κακούργημα και όχι ως πλημμέλημα, ενώ και η τέλεση της πράξης αυτής από πρόσωπο που βρίσκεται στο στενότερο κύκλο του παιδιού θεωρήθηκε ως επιβαρυντική. Εξάλλου, αναφορικά με την περί αναστολής της παραγραφής διάταξη στα πρακτικά της βουλής σημειώνεται ότι αποτρέπεται με τον τρόπο αυτό το ενδεχόμενο να ωφελείται ο δράστης από την παρέλευση του χρόνου, να παραγράφεται δηλαδή η αποτροπιαστική πράξη του, επειδή το θύμα δεν τον καταμηνύει είτε γιατί είναι ανήλικος είτε γιατί ακόμα εξαρτάται οικονομικά από το δράστη.

Μία επισήμανση στο σημείο αυτό θεωρώ ότι είναι απαραίτητη, καθώς σχετίζεται με την ερμηνεία της διάταξης στη σημερινή της μορφή. Επιβαρυντικές περιστάσεις θεωρούνται οι ιδιότητες ή οι σχέσεις που, όταν συντρέχουν, επιτείνουν την ποινή, όπως για παράδειγμα η ιδιότητα του εντολοδόχου, του επιτρόπου ή του διαχειριστή ξένης περιουσίας στο αδίκημα της υπεξαίρεσης. Απαιτείται, πάντως, σε κάθε περίπτωση η επιβαρυντική μορφή τέλεσης ενός αδικήματος να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του βασικού εγκλήματος και επιπλέον μία επιβαρυντική περίπτωση. Στην προκειμένη περίπτωση, ζήτημα εγείρεται σχετικά με το εάν το αδίκημα της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342 υπό την επιβαρυντική περίπτωση της συνδρομής στο πρόσωπο του υπαιτίου των συγκεκριμένων ιδιοτήτων (οικείος, εκπαιδευτικός, κληρικός) περιλαμβάνει σε όλες τις περιπτώσεις όλα τα στοιχεία της πρώτης παραγράφου. Πιο συγκεκριμένα, μπορεί άραγε να υποστηριχθεί αναντίρρητα ότι ο θετός γονέας ή ο επίτροπος είναι πρόσωπα στα οποία οι έχοντες την επιμέλεια του ανήλικου εμπιστεύονται αυτόν για επίβλεψη ή φύλαξη, με δεδομένο ότι τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν τη γονική μέριμνα αυτού, η οποία τους ανατέθηκε μάλιστα με δικαστική απόφαση. Και βέβαια ο προβληματισμός αυτός, όσο η διάταξη του άρθρου 342 είχε την

ανωτέρω μορφή, μόνο θεωρητικό ενδιαφέρον θα είχε, αφού πάντως τα πρόσωπα αυτά, που αποτελούν εξ ορισμού για τον ανήλικο πρόσωπα αναφοράς, λόγω της συγγενικής σχέσεως, του κύρους τους ή της εμπιστοσύνης με την οποία ο ανήλικος προσβλέπει προς αυτά, υπάγονταν σε κάθε περίπτωση ρητά στην ανωτέρω διάταξη και μάλιστα η ιδιότητά τους αποτελούσε επιβαρυντική περίσταση. Το πρακτικό, ωστόσο, ενδιαφέρον του προβληματισμού αναφέρεται εντονότερο με τη σημερινή μορφή της διάταξης, όπως κατωτέρω θα αναλυθεί εκτενέστερα.

Ακολούθησε ο Ν. 3727/2008, με τον οποίο προστέθηκε επιβαρυντική περίπτωση ζ «από πρόσωπο που καταχράται τη διανοητική ή σωματική αναπηρία του ανηλίκου», ενώ καταργήθηκαν οι παράγραφοι 4 και 5.

Άρθρο 342. Κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια

1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί ασέλγεις πράξεις με ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται ως εξής: α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με Κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα, όχι όμως και τα δεκαοκτώ έτη, με Κάθειρξη.

2. Συνιστά επιβαρυντική περίσταση η τέλεση της πράξης της πρώτης παραγράφου: α) από οικείο, β) από πρόσωπο που συνοικεί με τον ανήλικο ή διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους οικείους του, γ) από εκπαιδευτικό, παιδαγωγό, γυμναστή ή άλλο πρόσωπο που παραδίδει μαθήματα στον ανήλικο, δ) από πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του ανηλίκου, ε) από κληρικό με τον οποίο ο ανήλικος διατηρεί πνευματική σχέση, στ) από ψυχολόγο, ιατρό, νοσοκόμο ή από ειδικό επιστήμονα που παρέχει τις υπηρεσίες του στον ανήλικο. ζ. από πρόσωπο που καταχράται τη διανοητική ή σωματική αναπηρία του ανηλίκου.

3. Ο ενήλικος ο οποίος με χειρονομίες, με προτάσεις ή με εξιστόρηση, απεικόνιση ή παρουσίαση πράξεων που αφορούν τη γενετήσια ζωή προσβάλλει την αιδώς ανηλίκου, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται με Φυλάκιση

τουλάχιστον έξι μηνών και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια με Φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

Ανατρέχοντας και εδώ στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 3727/2008 διαπιστώνουμε ότι η προσθήκη της έβδομης επιβαρυντικής περιστασης συνάδει με το άρθρο 18 παρ. 1β της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των παιδιών κατά της γενετήσιας εκμετάλλευσης και κακοποίησης, όπου προβλέπεται ότι κάθε κράτος οφείλει να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα τη γενετήσια πράξη με παιδί όταν γίνεται κατάχρηση μίας ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης του παιδιού κυρίως λόγω σωματικής ή διανοητικής αναπηρίας ή κατάστασης εξάρτησης. Αναφορικά δε με την κατάργηση των παραγράφων 4 και 5, αυτή δικαιολογείται απόλυτα από τη κάλυψη της ύλης της παραγράφου 4 του άρθρου 342 από το άρθρο 337 παρ. 3, που προστέθηκε με τον ίδιο Ν. 3727/2008 και από την γενικότερη ρύθμιση του ζητήματος της αναστολής της παραγραφής των στρεφόμενων κατά ανηλικών αδικημάτων που προβλέφθηκε ένα χρόνο νωρίτερα με τον Ν. 3625/2007, ο οποίος πρόσθεσε έκτη παράγραφο στο άρθρο 113 του ΠΚ.

«6. Η προθεσμία παραγραφής των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α, όταν αυτά στρέφονται κατά ανηλικών, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα».

Περιπτώσεις που κρίθηκαν από τη νομολογία του ανώτατου ακυρωτικού αλλά και δικαστηρίων της ουσίας ότι εμπίπτουν στην έννοια του άρθρου 342 υπό την ισχύ του ΠΠΚ είναι ενδεικτικά οι εξής:

ΑΠ 347/2019, κατηγορούμενος σύντροφος σύννοικος της μητέρας του ανηλικού

ΑΠ602/2019, κατηγορούμενος πνευματικός πατέρας του ανηλικού

ΑΠ 1046/2019, κατηγορούμενος υπεύθυνος κέντρου φιλοξενίας ανηλικών με ειδικές ανάγκες

ΜΟΕ Αιγαίου 6/2019: κατηγορούμενος εξάδελφος μητέρας ανήλικης
ΣυμβΠλημΒολου 253/2019: κατηγορούμενος δέχθηκε την πρακτική
εξάσκηση της ανήλικης

ΑΠ 985/2017: κατηγορούμενος επιστήθιος φίλος του πατέρα της ανήλικης

ΑΠ1029/2017: κατηγορούμενος δάσκαλος ανήλικης

ΑΠ 1562/2016: κατηγορούμενος δάσκαλος μουσικής ανήλικης

ΑΠ 1274/2011: κατηγορούμενος δάσκαλος – εκπαιδευτικός του ανηλίκου
εντάσσεται στο άρθρο 342 παρ. 2 του ΠΚ, μόνον εφόσον υπηρετεί σε κάποιο
σχολείο και τελέσει ασελγή πράξη με ανήλικο μαθητή του αυτού σχολείου,
στον οποίο παραδίδει με την άνω ιδιότητά του μαθήματα.

Ήδη από 01-07-2019 ισχύει ο νέος Ποινικός Κώδικας, όπως κυρώθηκε με τον
Ν. 4619/2019 (ΦΕΚ Α95/11-06-2019), στο άρθρο 342 προβλέπεται πλέον τα
εξής:

Άρθρο 342: Κατάχρηση ανηλίκων

*1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί γενετήσιες πράξεις με ανήλικο, τον οποίον
του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και
προσωρινά, τιμωρείται ως εξής:*

*α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα
ετών,*

*β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με
κάθειρξη,*

γ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη ως δέκα έτη.

*2. Ο ενήλικος ο οποίος απευθύνει χειρονομίες, προτάσεις ή εξιστορεί ή
απεικονίζει ή παρουσιάζει πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα σε ανήλικο, τον
οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω
και προσωρινά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.*

Επιπλέον το άρθρο 113 του ΝΠΚ στην παράγραφο 4 προβλέπει πλέον τα εξής:
*«Η προθεσμία παραγραφής των κακουργημάτων που στρέφονται κατά
ανηλίκου, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος».*

1. Προστατευόμενο έννομο αγαθό και Δομικά στοιχεία του εγκλήματος:

Ι) Προστατευόμενο έννομο αγαθό:

Η διάταξη αυτή προσβλέπει στην επιδίωξη ενός διπλού σκοπού: αφενός μεν να προστατεύσει τη γενετήσια ελευθερία του ανηλίκου, η οποία κατοχυρώνεται τόσο στο Σύνταγμα όσο και σε διεθνείς συνθήκες, αφετέρου δε να διαφυλάξει ορισμένες σχέσεις εμπιστοσύνης καθαρές από γενετήσιες επιθυμίες και επιδιώξεις, οι οποίες όταν και όπου εμφανιστούν καταλύουν την εμπιστευτικότητα και διαστρέφουν τον ρόλο που έχει δώσει η κοινωνία σε ορισμένα πρόσωπα σχετιζόμενα με ανηλίκους και ο οποίος πρέπει να παραμένει ανέπαφος από ερωτικά κίνητρα.

Η γενετήσια ελευθερία κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα συνδυαστικά στα άρθρα 2 παρ. 1 (για τον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου), 5 παρ. 1 (για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας), 9 παρ. 1β (για το απαραβίαστο της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) και 21 παρ. 1 (για την προστασία της οικογένειας) αλλά και σε διεθνή κείμενα, όπως το άρθρο 8 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (για την προστασία της ιδιωτικής ζωής) και τα άρθρα 19 παρ. 1 (για την προστασία του παιδιού από κάθε μορφή βίας συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής βίας) και 27 παρ. 1 (για την αναγνώριση του δικαιώματος ομαλής ψυχοσωματικής ανάπτυξης του παιδιού) της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1990 στη Νέα Υόρκη.

Ενδεικτικά αναφέρεται η ΑΠ 715/2020, η οποία δέχεται ότι με τη διάταξη αυτή προστατεύεται η γενετήσια ελευθερία των ανηλίκων, οι οποίοι, λόγω των ιδιαίτερων και δη συγκεκριμένων σχέσεων εμπιστοσύνης με το δράστη, είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σε γενετήσιες προσβολές από αυτόν.

II.A) Δομικά στοιχεία του εγκλήματος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 342

α) Ενεργητικό υποκείμενο - δράστης

Το έγκλημα της κατάχρησης ανηλικού είναι ιδιαίτερο και μπορεί να τελεσθεί μόνο από ενήλικο, από πρόσωπο δηλαδή που έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του, άνδρα ή γυναίκα, εφόσον υφίσταται σχέση εμπιστευσης, όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια, αλλοδαπό (άρθρο 5 παρ.1 του ΠΚ) ή ημεδαπό, ακόμη και για πράξεις που τέλεσε ο ημεδαπός στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν ήταν αξιόποινες και κατά τους νόμους της χώρας που τελέστηκαν (άρθρο 348Δ ΠΚ).

β) Παθητικό υποκείμενο – θύμα

Παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι κάθε ανήλικο, αγόρι ή κορίτσι μέχρι 18 ετών. Η συμπλήρωση της ηλικίας κρίνεται κατά τα άρθρα 127, 241 εδ. γ και 243 εδ. γ του ΑΚ, δηλαδή επέρχεται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους προς την ημερομηνία γέννησης. Και ακριβώς εδώ έγκειται η αξία της συγκεκριμένης διάταξης, καθώς μόνο στην ύλη αυτής εντάσσονται οι γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς άνω των 15 ετών, όταν δεν υπάρχει βία ή απειλή βίας (336 ΠΚ) ή αμοιβή του ανηλικού (351^Α ΠΚ). Είναι αδιάφορο αν το ανήλικο θύμα έχει ή όχι γενετήσια πείρα, εάν πήρε ή όχι τη σχετική πρωτοβουλία για τη γενετήσια πράξη, εάν συναίνεσε σε αυτήν ή τέλος εάν συνδεόταν συναισθηματικά με τον δράστη (ΑΠ 1274/2011).

γ) Εγκληματική συμπεριφορά:

ι) τέλεση γενετήσιας πράξης:

Ως γενετήσια πράξη κατά την ανωτέρω διάταξη νοείται όχι μόνο η συνουσία ή παρά φύση ασέλγεια, αλλά και κάθε άλλη πράξη που ανάγεται στην γενετήσια σφαίρα και αντικειμενικά προσβάλλει το κοινό αίσθημα της αιδούς και των ηθών και υποκειμενικά κατευθύνεται στην ικανοποίηση ή την διέγερση της γενετήσιας επιθυμίας του δράστη

ιι) με ανήλικο

Κατά μία άποψη η χρήση από τον νομοθέτη του όρου «με τον ανήλικο» οδηγεί στην ερμηνεία ότι απαιτείται σωματική επαφή μεταξύ δράστη και θύματος (Κατοσαντώνης ΠΧ ΚΓ 696, Κανίνιας ΠΧ 1556, Μ. Μαργαρίτη, Ποινικός

Κώδικας, Ερμηνεία – Εφαρμογή, Έκδοση 2020, σελ. 992). Κατ' άλλη άποψη «με» ανήλικο τελείται η γενετήσια πράξη είτε όταν υπάρχει σωματική επαφή μαζί του είτε και όταν η γενετήσια σχέση, συνίσταται στο ότι το σώμα του ενός αποτελεί και χωρίς σωματική επαφή το μέσο για τη διέγερση ή την ικανοποίηση της γενετήσιας ορμής του άλλου (ΣυμβΠλημΚερκ 23/2014, Δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, Γ.-Α. Μαγκάκη, Τα εγκλήματα περί την γενετήσιον και οικογενειακήν ζωήν, 1967, σ. 67, του ίδιου, σε Συστηματική Ερμηνεία Ποινικού Κώδικα, 1994, άρθρο 342, αρ. 10-11). Στην περίπτωση όμως αυτή που απουσιάζει η σωματική επαφή απαιτείται βουλευτική συμμετοχή του ανήλικου για να μπορεί λογικά και ψυχολογικά να θεωρηθεί ότι τελείται «με αυτόν» η πράξη, όπως για παράδειγμα όταν: α) όταν δράστης και θύμα τελούν ταυτόχρονα και με οπτική επαφή κάποια γενετήσια πράξη ο καθένας στο δικό του σώμα (λ.χ. ταυτόχρονος αυνανισμός), β) όταν ο δράστης, για να διεγείρει τη γενετήσια ορμή του, οδηγεί τον ανήλικο στο να τελέσει με το δικό του σώμα ασελή πράξη (λ.χ. να αυνανιστεί ή να γυμνωθεί και να λάβει ερωτική στάση) και γ) όταν ο δράστης τελεί ενώπιον του ανήλικου και με σκοπό να τον δει ο τελευταίος κάποια γενετήσια πράξη (λ.χ. αυνανισμός), με την προϋπόθεση όμως ότι ο ανήλικος συμμετέχει βουλευτικά, επιθυμεί δηλαδή να παρακολουθήσει, έστω και από απλή περιέργεια. Κατά την ταπεινή μου άποψη «με» ανήλικο τελείται η γενετήσια πράξη είτε όταν υπάρχει σωματική επαφή μαζί του είτε και όταν η γενετήσια σχέση, συνίσταται στο ότι αφενός μεν το σώμα του ενός αποτελεί και χωρίς σωματική επαφή το μέσο για τη διέγερση ή την ικανοποίηση της γενετήσιας ορμής του άλλου, αφετέρου δε υπάρχει σωρευτικά και ενεργητική - βουλευτική συμμετοχή του ανήλικου για να μπορεί λογικά και ψυχολογικά να θεωρηθεί ότι τελείται «με αυτόν» η πράξη, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που δράστης και θύμα τελούν ταυτόχρονα και με οπτική επαφή κάποια γενετήσια πράξη ο καθένας στο δικό του σώμα (λ.χ. ταυτόχρονος αυνανισμός) καθώς και στην περίπτωση που ο δράστης, για να διεγείρει τη γενετήσια ορμή του, οδηγεί τον ανήλικο στο να τελέσει με το δικό του σώμα ασελή πράξη (λ.χ. να αυνανιστεί ή να γυμνωθεί και να λάβει ερωτική στάση). Οι ανωτέρω, ωστόσο, προϋποθέσεις, ήτοι: ι) το

να αποτελεί το σώμα του ενός μέσο για τη διέγερση ή την ικανοποίηση της γενετήσιας ορμής του άλλου έστω και χωρίς σωματική επαφή και ι) η ενεργητική – βουλητική συμμετοχή του ανηλίκου δεν συντρέχουν σωρευτικά στην περίπτωση που ο δράστης τελεί ενώπιον του ανηλίκου και με σκοπό να τον δει ο τελευταίος κάποια γενετήσια πράξη (λ.χ. αυνανισμός), οπότε στην περίπτωση αυτή πρόκειται για γενετήσια πράξη, που τελείται ενώπιον άλλου και προσβάλλει βάνουσα τη γενετήσια ευπρέπεια του ανηλίκου, στοιχειοθετείται δε το αδίκημα της προσβολής της γενετήσιας ευπρέπειας του άρθρου 353, της γνωστής υπό τον ΠΠΚ πρόσκλησης σκανδάλου με ακόλαστη πράξη. Έτσι έκρινε η ΑΠ 1491/2010 στην περίπτωση του κατηγορουμένου, ο οποίος στάθμευσε το αυτοκίνητό του έξω από τον προαύλιο χώρο Δημοτικού Σχολείου, σε τέτοια θέση ώστε τόσο ο ίδιος να έχει θέα στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου, όσο κι οι μαθήτριες του σχολείου να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τις κινήσεις του μέσα στο αυτοκίνητο, απελευθέρωσε τα γεννητικά του όργανα από το παντελόνι που φορούσε και άρχισε να αυνανίζεται ενώπιον δύο μαθητριών του σχολείου ηλικίας 9 ετών που παρακολουθούσαν την πράξη του. Ακόμη, λοιπόν, και εάν δεχθεί κανείς ότι οι μαθήτριες είχαν τη βούληση να παρακολουθήσουν την πράξη αυτή έστω και από περιέργεια, δεν αποτέλεσε το σώμα των μαθητριών μέσο για τη διέγερση ή την ικανοποίηση της γενετήσιας ορμής του δράστη, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η πράξη τελέσθηκε «με» τις ανωτέρω ανήλικες παρά μόνο «ενώπιον» αυτών.

ιι) εμπίστευση ανηλίκου

Εμπίστευση είναι μία πραγματική σχέση, μία πραγματική κατάσταση υπαγωγής και εξάρτησης του ανηλίκου από την επίβλεψη του ενήλικου, χωρίς να υπάγεται σε συγκεκριμένο τύπο, αρκεί δε και σιωπηρή ανάθεση. Σύμφωνα δε με τη νομολογία, για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θα πρέπει οι έχοντες την επιμέλεια του ανηλίκου να έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για επίβλεψη ή φύλαξη σε συγκεκριμένο πρόσωπο έστω και προσωρινά, όπως για παράδειγμα η εμπίστευση ανηλίκου από τον έχοντα την επιμέλεια αυτού για φύλαξη και επίβλεψη σε baby – sitter, στον εξαδέλφο της μητέρας της ανήλικης (ΜΟΕ Αιγαίου 6/2019), στον επιστήθιο φίλο του πατέρα της

ανήλικης (ΑΠ 985/2017). Στο σημείο αυτό τίθεται ο προβληματισμός που υπαινιχθήκαμε λίγο νωρίτερα ως προς το εάν όλα τα πρόσωπα που (λόγω της συγγενικής σχέσεως, του κύρους τους ή της εμπιστοσύνης με την οποία ο ανήλικος προσβλέπει προς αυτά) υπάγονταν είτε στην παράγραφο 1 του άρθρου 342 στην αρχική του μορφή (ανιών εξ αγχιστείας, θετός γονέας, επίτροπος, επιμελητής, δάσκαλος, παιδαγωγός, κληρικός, υπηρέτης, συγκατόικος) είτε στις επιβαρυντικές περιστάσεις της παραγράφου 2 του 342, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3500/2006 (πλέον των ανωτέρω προσώπων το ιατρικό – νοσηλευτικό προσωπικό, το δεχόμενο τις υπηρεσίες του ανηλικού πρόσωπο) υπάγονται πλέον στην παράγραφο 1 του άρθρου 342. Όσον αφορά τα πρόσωπα των παιδαγωγών, ιατρών, νοσηλευτών ίσως και κληρικών θα μπορούσε να κριθεί – κατά περίπτωση πάντα – ότι πρόκειται για πρόσωπα, στα οποία ανατίθεται μεταξύ των άλλων καθηκόντων (νοσηλεία, εκπαίδευση, πνευματική καθοδήγηση) και η επίβλεψη – έστω και προσωρινή – των ανηλικών άρα υπάγονται στο άρθρο 342 παρ. 1 του ΝΠΚ. Επίσης, για τον θετό γονέα την απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα δίνει το άρθρο 345 (γενετήσιες πράξεις μεταξύ συγγενών), στην ύλη του οποίου συμπεριλαμβάνονται πλέον τόσο οι εξ αίματος όσο και οι από υιοθεσία συγγενείς. Εκεί, όμως, που εγείρεται μεγαλύτερος προβληματισμός είναι στο ζήτημα της υπαγωγής ή μη της επιτροπείας στην έννοια της εμπιστευσης, ένα ζήτημα πάρα πολύ επίκαιρο λόγω της αθρόας εισόδου ασυνόδευτων ανηλικών στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Πράγματι, ο επίτροπος ανηλικού δεν μπορεί να θεωρηθεί ενεργητικό υποκείμενο του αδικήματος της κατάχρησης ανηλικών, αφού σε αυτόν δεν ανατέθηκε από τους έχοντες την επιμέλεια του ανηλικού η επίβλεψη ή η φύλαξη αυτού, αλλά από το Δικαστήριο η επιτροπεία αυτού, ήτοι η άσκηση όλων των εξουσιών της γονικής μέριμνας (επιμέλεια, εκπροσώπηση και διοίκηση περιουσίας του ανηλικού). Το πρόβλημα δε εμφανίζεται εντονότερο στην περίπτωση της τέλεσης γενετήσιας πράξης από τον επίτροπο ανηλικού που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, αφού στην περίπτωση αυτή δεν τελείται κανένα αδίκημα, εάν δεν ασκήθηκε βία ή απειλή σοβαρού και άμεσου κινδύνου ζωής

ή σωματικής ακεραιότητας (βιασμός - 336) ή δεν δόθηκε αμοιβή (γενετήσια πράξη με ανήλικο με αμοιβή – 351^A).

ιv) αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της τέλεσης γενετήσιας πράξης και της εμπιστευσης - κατάχρηση της σχέσης εμπιστευσης

Η ενέργεια της γενετήσιας πράξης πρέπει να τελεί σε αιτιώδη σύνδεση με τη σχέση εμπιστοσύνης, την οποία ο δράστης καταχράται, αφού έστω και εάν δεν εκδηλώνονται ρητές ή υποκρυπτόμενες απειλές, σίγουρα ενυπάρχει ο φόβος μειονεκτημάτων ή μη παροχής πλεονεκτημάτων από τη μεταβολή της διάθεσης του δράστη λόγω μη συναίνεσης του παθόντος στη γενετήσια πράξη. Η γενετήσια πράξη πρέπει να λάβει χώρα κατά τη διάρκεια της εμπιστευσης και όχι μετά τη λήξη αυτής εξ αφορμής λ.χ. της γνωριμίας του δράστη με το θύμα, όχι όμως απαραίτητα εντός του καθορισμένου ωραρίου εργασίας του δράστη.

δ) Υποκειμενική υπόσταση – Δόλος

Ο δόλος (αρκεί και ενδεχόμενος) περιλαμβάνει τη γνώση της σχέσης εμπιστευσης και της ηλικίας του θύματος και τη θέληση τέλεσης της γενετήσιας πράξης με αυτό. Ενδεχόμενος δόλος υπάρχει και όταν ο δράστης αμφιβάλλει ως προς την ηλικία του παθόντος (Ολ.ΑΠ. 3/2018 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών «ΝΟΜΟΣ»), ενώ η πλάνη περί την ηλικία του θύματος, που υφίσταται επί πρόωρης σωματικής ανάπτυξης αυτού, είναι πραγματική και αίρει τον δόλο (Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 989 με παραπομπές στη νομολογία).

**II.B) Τιμώρηση της πράξης
της πρώτης παραγράφου του άρθρου 342**

Η κατάχρηση ανηλικών τιμωρείται : α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών (ήτοι 10-15 έτη),

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη (ήτοι 5-15 έτη),

γ) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη ως δέκα έτη (ήτοι 5-10 έτη).

III.A) Δομικά στοιχεία του εγκλήματος της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342

Πρόκειται για ειδική μορφή κατάχρησης ανηλικού σε ασέλγεια που θεοπίστηκε με το άρθρο 24 του Ν. 3500/2006. Η βούληση του νομοθέτη ήταν να προσφέρει μία εξειδικευμένη σε σχέση με την προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας (άρθρο 337 ΠΚ) και κατ' αντιστοιχία προς τη βάνουση προσβολή της αιδούς και ήδη προσβολή της γενετήσιας ευπρέπειας (άρθρο 353 παρ. 2 ΠΚ) διάταξη, η οποία να είναι η «βασική διάταξη με την οποία θα αντιμετωπίζονται οι παιδοφιλικές πράξεις, αφού, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, οι συγκεκριμένοι δράστες περιορίζονται σε τέτοιου είδους συμπεριφορές» (βλ. την αιτιολογική έκθεση τροπολογίας στο Ν. 3500/2006)

α) Ενεργητικό υποκείμενο - δράστης

Το έγκλημα της κατάχρησης ανηλικού είναι ιδιαίτερο και μπορεί να τελεσθεί μόνο από ενήλικο, από πρόσωπο δηλαδή που έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του, άνδρα ή γυναίκα, εφόσον υφίσταται σχέση εμπίστευσης, όπως έχει ήδη αναλυθεί, αλλοδαπό (άρθρο 5 παρ.1 του ΠΚ) ή ημεδαπό, ακόμη και για πράξεις που τέλεσε ο ημεδαπός στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν ήταν αξιόποινες και κατά τους νόμους της χώρας που τελέστηκαν (άρθρο 348Δ ΠΚ).

β) Παθητικό υποκείμενο – θύμα

Παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι κάθε ανήλικο, αγόρι ή κορίτσι μέχρι 18 ετών. Η συμπλήρωση της ηλικίας κρίνεται κατά τα άρθρα 127, 241 εδ. γ και 243 εδ. γ του ΑΚ, δηλαδή επέρχεται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους προς την ημερομηνία γέννησης. Και ακριβώς εδώ έγκειται η αξία της συγκεκριμένης διάταξης, καθώς μόνο στην ύλη αυτής εντάσσονται οι γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς άνω των 15

ετών, όταν δεν υπάρχει βία ή απειλή βίας (336 ΠΚ) ή αμοιβή του ανηλίκου (351^A ΠΚ). Είναι αδιάφορο αν το ανήλικο θύμα έχει ή όχι γενετήσια πείρα, εάν πήρε ή όχι τη σχετική πρωτοβουλία για τη γενετήσια πράξη, εάν συναίνεσε σε αυτήν ή τέλος εάν συνδεόταν συναισθηματικά με τον δράστη (ΑΠ 1274/2011).

γ) Εγκληματική συμπεριφορά:

ι) χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του νέου Ποινικού Κώδικα, ως χειρονομίες «γενετήσιου χαρακτήρα» νοούνται πράξεις ήσσονος βαρύτητας, οι οποίες όμως προσβάλλουν την γενετήσια αξιοπρέπεια, όπως χειρονομίες ή θωπείες ή ψαύσεις του σώματος, που δεν εξικνούνται σε γενετήσια πράξη. Σύμφωνα με την νομολογία οι «ασελγείς χειρονομίες» είναι ελαφρότερες ερωτικές πράξεις, που δεν φθάνουν στο σημείο της ασελγούς και ήδη γενετήσιας πράξης, αλλά πάντως τελούνται σε σωματική επαφή, όπως λ.χ. ψαύσεις, ή θωπείες στο στήθος, στους μηρούς κ.λπ. του παθόντος (ΑΠ 602/2019, 541/2019, Δημοσιευμένες στην Τράπεζα Νομικών Πληροφορικών ΝΟΜΟΣ).

ιι) προτάσεις πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα

Οι προτάσεις που αφορούν πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα, ταυτίζονται εννοιολογικά με τις προτάσεις του άρθρου 337 του ΠΚ και μπορούν να γίνουν ρητά ή με χειρονομίες που πρέπει να αφορούν στην τέλεση γενετήσιων πράξεων και δεν προϋποθέτουν σωματική επαφή.

ιιι) εξιστόρηση πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα

Η εξιστόρηση συνίσταται στην προφορική διήγηση με φυσικό λόγο, ανάγνωση ή περιγραφή εικόνων, πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα

ιιiv) απεικόνιση πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα

Η απεικόνιση είναι η αποτύπωση σε εικόνα της πραγματικότητας, εν προκειμένω, της γενετήσιας ζωής.

v) παρουσίαση πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα

Η παρουσίαση συνίσταται στην επίδειξη φωτογραφιών ή ταινιών και γενικά υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα (ΣυμβΠλημΚερκ 23/2014, ο.π.).

ι) σε ανήλικο

Από τις ανωτέρω πράξεις μόνο οι χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα απαιτούν σωματική επαφή «με» τον ανήλικο, οι δε λοιπές, προτάσεις, εξιστόρηση, απεικόνιση, παρουσίαση πράξεων γενετήσιου χαρακτήρα απευθύνονται «σε» ανήλικο και δεν απαιτούν σωματική επαφή με αυτόν.

ιι) εμπίστευση

Ισχύουν και στην παράγραφο 2 όσα προαναφέραμε για τη σχέση εμπίστευσης στην παράγραφο 1 του άρθρου 342

ιν) αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των επιμέρους πράξεων - χειρονομιών, προτάσεων, εξιστορήσεων, απεικονίσεων και παρουσιάσεων που αφορούν πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα - και της εμπίστευσης - κατάχρηση της σχέσης εμπίστευσης

Κι εδώ ισχύουν όσα προαναφέρθηκαν στην ανάλυση του επιμέρους αυτού δομικού στοιχείου του εγκλήματος της παραγράφου 1 του άρθρου 342 ΠΚ

δ) Υποκειμενική υπόσταση – Δόλος

Ο δόλος (αρκεί και ενδεχόμενος) περιλαμβάνει τη γνώση της σχέσης εμπίστευσης και της ηλικίας του θύματος και τη θέληση τέλεσης των επιμέρους πράξεων - χειρονομιών, προτάσεων, εξιστορήσεων, απεικονίσεων και παρουσιάσεων που αφορούν πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα - με αυτό. Κι εδώ ισχύουν όσα προεκτέθηκαν σχετικά με τον ενδεχόμενο δόλο και την πραγματική πλάνη ως προς την ηλικία του θύματος.

III.Β) Τιμώρηση της πράξης της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342

Η τέλεση του αδικήματος της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342 επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών (ήτοι φυλάκιση 6 μηνών έως 5 ετών).

2. Ειδικότερα Ζητήματα

A. Κατ' εξακολούθηση τέλεση

Αν περισσότερες διακεκριμένες πράξεις του δράστη στρέφονται κατά του ιδίου ανηλίκου, πρόκειται για έγκλημα κατ' εξακολούθηση (ΑΠ 474/2020 www.areiospagos.gr, 1046/2019, Δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ). Αν και μία μόνο από τις κατ' εξακολούθηση πράξεις έχει βαρύτερο χαρακτήρα από τις λοιπές, λ.χ. ο ανήλικος κατά την έναρξη τέλεσης σε βάρος του της γενετήσιας πράξης δεν είχε συμπληρώσει τα δώδεκα έτη και στη συνέχεια κατά τη διάρκεια αυτής τα συμπλήρωσε, το κατ' εξακολούθηση αδίκημα αντιμετωπίζεται ενιαία με την αυστηρότερη προβλεπόμενη ποινή, κατά την επιμέτρηση όμως, εκτιμάται και η συνδρομή των ελαφρότερων πράξεων (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 285, 989 και 990).

B. Συρροή

Επί καταχρήσεως περισσότερων παιδιών, υπάρχει συρροή ισοάριθμων αδικημάτων και όχι μία κατ' εξακολούθηση πράξη (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 990).

Όσον αφορά τη συρροή με άλλα εγκλήματα, το εν λόγω έγκλημα **συρρέει αληθινά και κατ' ιδέαν** με τα εγκλήματα: **α) του βιασμού (άρθ. 336 Π.Κ.)**, διότι μεταξύ των εγκλημάτων αυτών δεν υφίσταται ταυτότητα των προσβαλλομένων αγαθών, τα οποία συγκροτούνται από διαφορετικά στοιχεία το καθένα και κανένα δεν απορροφάται από το άλλο, αφού κανένα δεν αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο ή επιβαρυντική περίπτωση ή αναγκαίο μέσο τελέσεως του άλλου και στο μεν έγκλημα του βιασμού προσβάλλεται το έννομο αγαθό της γενετήσιας ελευθερίας ενώ σ' αυτό του άρθρου 342 Π.Κ. προσβάλλεται η γενετήσια ελευθερία των ανηλίκων, οι οποίοι, λόγω των ιδιαίτερων και δη συγκεκριμένων σχέσεων εμπιστοσύνης με το δράστη, είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σε γενετήσιες προσβολές από αυτόν (ΑΠ 985/2017

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΔΣΑ), **β) της κατάχρησης ανίκανου προς αντίσταση σε γενετήσια πράξη** (άρθρο 338 Π.Κ.) (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 985 με παραπομπές σε θεωρία), **γ) της γενετήσιας πράξης με ανηλίκους ή ενώπιόν τους (άρθ. 339 Π.Κ.)**, αφού στην περίπτωση αυτή, προσβάλλονται δύο αυτοτελή έννομα αγαθά, ήτοι αφ' ενός ο οφειλόμενος σεβασμός προς το νεότερο από 15 ετών ανήλικο και αφ' ετέρου η σχέση εμπιστοσύνης που υπάρχει μεταξύ δράστη και θύματος (ΑΠ 715/2020, 347/2019, 1111/2005, ΜΟΔ ΑΘ 453/2016, Δημοσιευμένες στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών «ΝΟΜΟΣ»), ενώ υπάρχουν και αντίθετες αποφάσεις δικαστηρίων της ουσίας που δέχονται φαινομενική συρροή μεταξύ των δύο εγκλημάτων (ΜΟΔ ΑΘ 453/2016, Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών «ΝΟΜΟΣ», ΣυμβΠλημΚερ 23/2014, ο.π.), **δ) της γενετήσιας πράξης μεταξύ συγγενών (άρθ. 345 Π.Κ.)** (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 994 με παραπομπές στη θεωρία) και **αληθινά πραγματικά** με το έγκλημα των **σωματικών βλαβών (άρθρο 308 Π.Κ.)** (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 994)

Γ. Απόπειρα

Η πράξη είναι τετελεσμένη μόλις συντελεστεί η γενετήσια πράξη, πριν δε από αυτή μπορεί να νοηθεί και απόπειρα (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 994).

Δ. Συμμετοχή

Δεδομένου ότι πρόκειται για γνήσιο ιδιαίτερο έγκλημα, αφού στο πρόσωπο του δράστη συντρέχει ιδιαίτερη ιδιότητα (μόνο ενήλικος) και ιδιαίτερη σχέση (σχέση εμπιστευσης), εάν η ανωτέρω ιδιότητα και η ιδιαίτερη σχέση υπάρχουν μόνο στο δράστη, τότε οι συμμετοχοί θα τιμωρηθούν με ποινή ελαττωμένη κατ' άρθρο 83 του ΠΚ, ενώ εάν υπάρχουν μόνο στους

συμμετόχους, αυτοί τιμωρούνται ως αυτουργοί και ο δράστης ως συνεργός. Για παράδειγμα ένας ενήλικος δράστης, στον οποίο οι γονείς του ανηλίκου έχουν εμπιστευθεί το ανήλικο τέκνο τους να το επιβλέπει ή να το φυλάσσει, χρησιμοποιεί έναν ανήλικο για να τον συνδράμει στη διάπραξη του αδικήματος του άρθρου 342 παρ. 1 ή 2 του ΠΚ.

Ε. Παραγραφή

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 4 Π.Κ., η προθεσμία παραγραφής των κακουργημάτων που στρέφονται κατά ανηλίκου, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος. Η διάταξη αφορά βεβαίως, όλα τα κακουργήματα που έχουν τελεσθεί εις βάρος ανηλίκου και όχι μόνο τα γενετήσια εγκλήματα, καθώς επίσης και αυτά που έχουν τελεσθεί από ανήλικο δράστη (ΑΠ 1814/2016 ΠΧρ. 2017/598).

ΣΤ. Αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα

Το έγκλημα της κατάχρησης ανηλίκων διώκεται αυτεπαγγέλτως ως μη συμπεριλαμβανόμενο στα προβλεπόμενα στο άρθρο 344 του ΠΚ αδικήματα.

Ζ. Μεταβολή κατηγορίας

Επιτρεπτή η μεταβολή κατηγορίας από το αδίκημα της κατάχρησης ανηλίκων σε: α) προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας (άρθρο 337 ΠΚ)(ΑΠ 381/2010, ΠοινΔικ 2010, 1228), β) γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών (άρθρο 345 ΠΚ), ΣυμβΠλημΡοδ 81/2014

Επιτρεπτή η μεταβολή κατηγορίας από βιασμό (336 παρ. 1 ΠΚ) σε κατάχρηση ανηλίκου (ΜΟΔ Θηβ 91/2000, Δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

Η. Διαχρονικό δίκαιο

Η διάταξη της πρώτης παραγράφου του άρθρου 342 του ισχύοντος ΠΚ τόσο κατά το μέρος των προβλεπόμενων ποινών, όπως αυτή εντοπίζεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες ανηλίκων, όσο και κατά το μέρος της κατάργησης των επιβαρυντικών περιστάσεων της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342 του

προϊσχύοντος ΠΚ (Επιεικέστερος ο νόμος, ο οποίος δεν περιλαμβάνει την επιβαρυντική περίπτωση, υπό την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη, ΟΛΑΠ 1/2020) είναι επιεικέστερη στο σύνολό της σε σχέση με τον ΠΠΚ. Ειδικότερα, όταν ενεργείται γενετήσια πράξη: α) με ανήλικο που δεν έχει συμπληρώσει τα δώδεκα έτη προβλέπεται πλέον ποινή κάθειρξης 10 -15 ετών, ενώ υπό τον ΠΠΚ προβλεπόταν ποινή κάθειρξης 10-20 ετών, β) με ανήλικο που έχει συμπληρώσει τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη προβλέπεται πλέον ποινή κάθειρξης 5-15 ετών, ενώ υπό τον ΠΠΚ προβλεπόταν ποινή κάθειρξης 10-20 ετών και γ) με ανήλικο που συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη προβλέπεται ποινή κάθειρξης 5-10 ετών, ενώ υπό τον ΠΠΚ προβλεπόταν ποινή κάθειρξης 5-20 ετών.

Η διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342 του ισχύοντος ΠΚ είναι επίσης επιεικέστερη σε σχέση με την ίδια διάταξη υπό την ισχύ του ΠΠΚ, καθώς έχουν απαλειφθεί οι επιβαρυντικές περιστάσεις τόσο της κατά συνήθεια τέλεσης της πράξης όσο και οι επιβαρυντικές περιστάσεις της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 342 του προϊσχύοντος ΠΚ.

Ανατρέχοντας και στην περίπτωση του ΝΠΚ στην αιτιολογική έκθεση αυτού προκειμένου να αναζητηθεί η αιτιολογική βάση αφενός μεν της μείωσης των προβλεπόμενων ποινών τόσο κατά το κατώτερο όσο και κατά το ανώτατο όριο αυτών, όπως αυτή εντοπίζεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες ανηλίκων, αφετέρου δε της απάλειψης των επιβαρυντικών περιστάσεων που προβλεπόταν υπό τον ΠΠΚ αλλά και του ζητήματος της αναστολής της παραγραφής του συγκεκριμένου αδικήματος, διαπιστώνουμε τα εξής: Κατά πρώτο λόγο στην επιμέρους διάταξη του άρθρου 342 επαναλαμβάνεται απλώς στην αιτιολογική έκθεση η διάταξη με δύο μάλιστα διαφοροποιήσεις ως προς τη διάταξη που τελικά περιλήφθηκε στο σχέδιο νόμου και συγκεκριμένα στην αιτιολογική έκθεση προβλέπεται ποινή φυλάκισης στην περίπτωση ανηλίκου που έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα και όχι τα δεκαοκτώ έτη έναντι της ποινής κάθειρξης που τελικά υιοθετήθηκε και τρίτη παράγραφος για την περίπτωση ενηλίκου ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλων μέσων αποκτά επαφή με τον ανήλικο, που τελικά δεν περιλήφθηκε στο σχέδιο νόμου.

«Αιτιολογική έκθεση ΝΠΚ:

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 342 τιμωρείται ο ενήλικος ο οποίος τελεί γενετήσιες πράξεις με ανήλικο, τον οποίο του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά. Η ποινή, αν ο παθών δε συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, είναι κάθειρξη, ενώ αν έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα έτη, όχι, όμως και τα δέκα οκτώ έτη, φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών. Στην παρ. 2 τιμωρείται ο ενήλικος ο οποίος απευθύνει χειρονομίες, προτάσεις ή εξιστορεί ή απεικονίζει ή παρουσιάζει πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα σε ανήλικο που του έχουν εμπιστευθεί για τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει και στην παρ. 3 ο ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλων μέσων αποκτά επαφή με ανήλικο, στον οποίο απευθύνει προτάσεις ή παρουσιάζει πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα».

Δεδομένου λοιπόν ότι δεν μπορεί να αντληθεί επιχείρημα από την επιμέρους διάταξη του άρθρου 342, ανατρέχουμε στην εισαγωγή της αιτιολογικής έκθεσης του Ν. 4619/2019, με τον οποίο κυρώθηκε ο ΝΠΚ, όπου αναφέρεται ότι μία από τις βασικές αρχές που διέπουν το παρόν Σχέδιο του Π.Κ. είναι και η αρχή του κοινωνικού κράτους και ειδικότερα οι κρατικές υποχρεώσεις για την προστασία μεταξύ άλλων της οικογένειας και της παιδικής ηλικίας και με βάση την αρχή αυτή στον Κώδικα εντάχθηκαν διατάξεις που συνιστούν την ποινική προστασία των ανηλίκων. Στο τέταρτο μέρος δε της αιτιολογικής έκθεσης που τιτλοφορείται «Αιτιολόγηση των διατάξεων του σχεδίου» και ειδικότερα στις επιμέρους διατάξεις των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας αναφέρεται ρητά ότι για τη διαμόρφωση του περιεχομένου της ενότητας αυτής έχουν ληφθεί υπόψη και οι διατάξεις της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας, με την οποία καταργείται η απόφαση - πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ (COM/2010/0094 τελικό).

. Ωστόσο, στην ανωτέρω οδηγία προβλέπεται ότι:

- για τις σοβαρές μορφές σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών θα πρέπει να επιβάλλονται αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές.
- Θα πρέπει να διευκολυνθούν η διερεύνηση των αδικημάτων και η δίωξη των δραστών, λαμβανομένης υπόψη της δυσκολίας των παιδιών-θυμάτων να καταγγείλουν τη σεξουαλική κακοποίηση.
- Επιβαρυντικές περιστάσεις: Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι κατωτέρω περιστάσεις, εφόσον δεν αποτελούν ήδη μέρος των συστατικών στοιχείων των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7, μπορούν, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, να θεωρούνται ως επιβαρυντικές περιστάσεις σε σχέση με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7: α) το αδίκημα διεπράχθη σε βάρος παιδιού ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης, όπως για παράδειγμα παιδιού με διανοητική ή σωματική αναπηρία, σε κατάσταση εξάρτησης ή σε κατάσταση σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας.

Από την αξιολογική συσχέτιση όλων των ανωτέρω εκτεθέντων βάσιμος προβληματισμός θεωρώ ότι εγείρεται ως προς το εάν οι ρυθμίσεις του άρθρου 342 που σχετίζονται με τη μείωση των προβλεπόμενων ποινών αλλά και την απόσυρση των επιβαρυντικών περιστάσεων σε σχέση με τον ΠΠΚ είναι πράγματι συμβατές τόσο με την αρχή του κοινωνικού κράτους και τις ειδικότερες κρατικές υποχρεώσεις για την προστασία της παιδικής ηλικίας που εξαγγέλλονται στο προοίμιο της αιτιολογικής έκθεσης του ΝΠΚ όσο και με τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας.

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΠΡΟΣΒΟΛΩΝ ΤΗΣ ΑΝΗΛΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΑΡΘΡΟ 348 ΤΟΥ ΠΚ)

Και στο αδίκημα αυτό της διευκόλυνσης προσβολών της ανηλικότητας θα ξεκινήσουμε με μία πολύ σύντομη αναφορά στην ιστορία της διάταξης, η

οποία στην αρχική της μορφή προέβλεπε τη σε βαθμό πλημμελήματος τιμώρηση στην πρώτη παράγραφο της κατ' επάγγελμα και στη δεύτερη της με απατηλά μέσα διευκόλυνσης της ασέλγειας μεταξύ άλλων.

Άρθρο 348 Διευκόλυνση ακολασίας άλλων

1. Όποιος κατ' επάγγελμα διευκολύνει με οποιοδήποτε τρόπο την ασέλγεια μεταξύ άλλων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
2. Με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή τιμωρείται, όποιος διευκολύνει την ασέλγεια μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα και αν ακόμη δεν ενεργεί κατ' επάγγελμα.

Ακολούθησε η τροποποίηση της διάταξης με την προσθήκη τρίτης παραγράφου στην ανωτέρω διάταξη με το άρθρο 5 Ν.3064/2002 (ΦΕΚ Α 248/15.10.2002), που αφορούσε την κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία διευκόλυνση της ασέλγειας με ανήλικο. Στο προοίμιο της εισηγητικής έκθεσης του σχεδίου νόμου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής σημειώνεται ότι η εμπορία ανθρώπων έχει λάβει διεθνώς μεγάλες διαστάσεις και αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη εγκληματική επιχείρηση μετά την παράνομη εμπορία ναρκωτικών και όπλων. Στην επιμέρους δε διάταξη στην αιτιολογική έκθεση του ανωτέρω νόμου αναφέρεται ότι με τη διάταξη αυτή σκοπείται να αποτραπεί το φαινόμενο της δημοσιεύσεως των λεγόμενων «ροζ αγγελιών» που θα μπορούσαν να έχουν σε διαφορετική περίπτωση ως περιεχόμενο τους ανηλίκους.

Άρθρο 348 Διευκόλυνση ακολασίας άλλων

1. Όποιος κατ' επάγγελμα διευκολύνει με οποιοδήποτε τρόπο την ασέλγεια μεταξύ άλλων τιμωρείται με Φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
2. Με Φυλάκιση μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος διευκολύνει την ασέλγεια μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα και αν ακόμη δεν ενεργεί κατ' επάγγελμα.

3. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχειρεί να διευκολύνει, έστω και συγκαλυμμένα, με τη δημοσίευση αγγελίας, εικόνας, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο την ασέλγεια με ανήλικο τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

Ήδη υπό την ισχύ του ΝΠΚ καταργήθηκαν οι δύο πρώτες παράγραφοι του άρθρου 348 που αφορούσαν την κατ' επάγγελμα και τη με απατηλά μέσα διευκόλυνση της ασέλγειας μεταξύ άλλων (καθώς κρίθηκε, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, ότι μεταξύ δύο ενηλίκων ατόμων που συμφωνούν να τελέσουν ασελγείς πράξεις δεν υπάρχει το στοιχείο της εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής που θα δικαιολογούσε την επιβολή ποινής) και η παράγραφος 3 τέθηκε ως πρώτη παράγραφος του άρθρου διαφοροποιημένη ως προς την προβλεπόμενη ποινή, στη δε δεύτερη παράγραφο μεταφέρθηκε το ποινικό αδίκημα για τον σεξουαλικό τουρισμό που προβλεπόταν στο άρθρο 323B του ΠΠΚ και που για πρώτη φορά εισήχθη στον ΠΠΚ με τον Ν. 3625/2007 που κύρωσε το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Άρθρο 348 Διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας

1. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχειρεί να διευκολύνει, έστω και συγκαλυμμένα, με τη δημοσίευση αγγελίας ή εικόνας ή αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τη γενετήσια πράξη με ανήλικο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή.

2. Όποιος οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει, εποπτεύει, διαφημίζει ή μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο σε διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση γενετήσιων πράξεων σε βάρος ανηλίκου, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη. Όποιος με τον παραπάνω σκοπό μετέχει σε ταξίδια του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, ανεξάρτητα από την ευθύνη του για την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

1. Προστατευόμενο έννομο αγαθό και Δομικά στοιχεία του εγκλήματος:

I) Προστατευόμενο έννομο αγαθό:

Με την ανωτέρω διάταξη προστατεύονται οι ανήλικοι από πράξεις διακινδύνευσης της ανηλικότητας.

II.A) Δομικά στοιχεία του εγκλήματος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 348

α) Ενεργητικό υποκείμενο – δράστης

Ενεργητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, άνδρας ή γυναίκα, αφού το αδίκημα είναι κοινό, αλλοδαπός (άρθρο 5 παρ.1 του ΠΚ) ή ημεδαπός, ακόμη και για πράξεις που τέλεσε ο ημεδαπός στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν ήταν αξιόποινες και κατά τους νόμους της χώρας που τελέστηκαν (άρθρο 348Δ ΠΚ).

β) Παθητικό υποκείμενο – θύμα

Παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι κάθε ανήλικο, αγόρι ή κορίτσι μέχρι 18 ετών χωρίς να ενδιαφέρει η ηθική υπόσταση αυτού (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 1002 με παραπομπές). Η συμπλήρωση της ηλικίας κρίνεται κατά τα άρθρα 127, 241 εδ. γ και 243 εδ. γ του ΑΚ, δηλαδή επέρχεται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους προς την ημερομηνία γέννησης.

γ) Εγκληματική συμπεριφορά:

ι) επιχείρηση πράξης διευκόλυνσης, έστω και συγκαλυμμένα, γενετήσιας πράξης με ανήλικο:

Η διευκόλυνση αυτή διενεργείται με οποιοδήποτε τρόπο και όχι με περιοριστικούς αναφερόμενους στο νόμο τρόπους. Μπορεί να τελεστεί είτε με προαγωγή, δηλαδή την προς τον επιδιωκόμενο σκοπό ανεύρεση ή προσαγωγή των προσώπων ή του ενός από αυτά, είτε με τη μεσίτευση του υπαιτίου, είτε με την απομάκρυνση των γονέων ή άλλων οχληρών προσώπων, είτε με την παροχή πληροφοριών για ασφάλεια από επόπτευση, είτε με παροχή ή δημιουργία ευκαιρίας. Στη δημιουργία ευκαιριών υπάγεται κυρίως η παραχώρηση χώρου ή στέγης, που προορίζονται ειδικά και κυρίως για την τέλεση της γενετήσιας πράξης (ΑΠ 153/2019, Δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ). Η «επιχείρηση διευκόλυνσης» έχει την έννοια ότι αρκεί η ανωτέρω περιγραφόμενη διευκολυντική δραστηριότητα, έστω και εάν δεν τελεσφόρησε η τέλεση γενετήσιας πράξης, ενώ δεν απαιτείται ούτε συγκεκριμενοποίηση των προσώπων που θα τελέσουν τη γενετήσια πράξη (Μ. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2003, σελ. 939,940). Για δε την έννοια της γενετήσιας πράξης ισχύουν όσα ανωτέρω εκτέθηκαν.

ια) με τη δημοσίευση αγγελίας, εικόνας, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων:

Στην αγγελία περιλαμβάνεται η παροχή πληροφοριών περί διευθύνσεων ή αριθμών τηλεφώνου για ανηλίκους.

ιβ) ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο

Εδώ υπάγεται και η δημιουργία ιστοσελίδας, στην οποία μπορεί να έχει πρόσβαση αόριστος αριθμός προσώπου (ΑΠ 2139/2007, Δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα του Αρείου Πάγου), καθώς η αναφορά των τρόπων τέλεσης του αδικήματος δεν είναι αποκλειστική.

ι) κατ' επάγγελμα

Κατ' επάγγελμα γίνεται η διευκόλυνση, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 περ. στ' του ΠΚ, δηλαδή όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης αυτής προκύπτει σκοπός αυτού για πορισμό εισοδήματος

ιι) από κερδοσκοπία

Αρκεί να αποβλέπει ο δράστης σε πορισμού εισοδήματος, δεν είναι δε και αναγκαίο να πορισθεί πράγματι ο κέρδος (Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 1002). Είναι επίσης αδιάφορο αν η διευκόλυνση με αυτό τον σκοπό γίνεται μια ή περισσότερες φορές μεταξύ των ίδιων ή άλλων προσώπων. Εξάλλου, δεν είναι αναγκαίο η διευκολυντική της ασέλγειας άλλων δράση του δράστη να αποτελεί μέρος του βιοποριστικού του επαγγέλματος και μέρος της επαγγελματικής διαβίωσής του (ΑΠ 153/2019, Δημοσιευμένη στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ). Στην περίπτωση της δημιουργίας ιστοσελίδας στην ΑΠ 2139/2007 που προαναφέρθηκε, κρίθηκε ότι η κερδοσκοπία προκύπτει από την καταβολή εκ μέρους των επισκεπτών της σελίδας χρηματικού ποσού, το οποίο καταβάλλεται ή εισπράττεται μέσω καταβολής αυξημένων τηλεφωνικών επιβαρύνσεων που βαρύνουν τους χρήστες και καταβάλλονται μέσω πιστωτικών καρτών.

δ) Υποκειμενική υπόσταση – Δόλος

Ο δόλος (αρκεί και ενδεχόμενος) περιλαμβάνει τη γνώση όλων των στοιχείων της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος και σε περίπτωση τέλεσης του αδικήματος από κερδοσκοπία απαιτείται υπερχειλής δόλος (δόλος σκοπού) (Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 1002)

II.B) Τιμώρηση της πράξης της πρώτης παραγράφου του άρθρου 348

Η τέλεση του αδικήματος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 348 επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή (ήτοι φυλάκιση 3 ετών έως 5 ετών και χρηματική ποινή (ήτοι επειδή προβλέπεται σωρευτικά με την στερητική της ελευθερίας ποινή δεν μπορεί να ξεπερνά τις τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες άρα και κατ' ανώτερο όριο το ποσό των 36.000 ευρώ).

**III.A) Δομικά στοιχεία του εγκλήματος
της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 348**

α) Ενεργητικό υποκείμενο – δράστης

Ενεργητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, άνδρας ή γυναίκα, αφού το αδίκημα είναι κοινό, αλλοδαπός (άρθρο 5 παρ.1 του ΠΚ) ή ημεδαπός, ακόμη και για πράξεις που τέλεσε ο ημεδαπός στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν ήταν αξιόποινες και κατά τους νόμους της χώρας που τελέστηκαν (άρθρο 348Δ ΠΚ).

β) Παθητικό υποκείμενο – θύμα

Παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι κάθε ανήλικο, αγόρι ή κορίτσι μέχρι 18 ετών χωρίς να ενδιαφέρει η ηθική υπόσταση αυτού (βλ. Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 1002 με παραπομπές). Η συμπλήρωση της ηλικίας κρίνεται κατά τα άρθρα 127, 241 εδ. γ και 243 εδ. γ του ΑΚ, δηλαδή επέρχεται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους προς την ημερομηνία γέννησης.

γ) Εγκληματική συμπεριφορά:

ι) εδάφιο α: οργάνωση, χρηματοδότηση, κατεύθυνση, εποπτεία, διαφήμιση, μεσολάβηση με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο σε διενέργεια ταξιδιών με σκοπό την τέλεση από τους μετέχοντες γενετήσιων πράξεων σε βάρος ανηλίκου:

Τα ταξίδια μπορεί να υπερπόντια ή και εντός της χώρας, οδικά ή σιδηροδρομικά, με αεροπλάνο ή με πλοίο (Μ. Μαργαρίτη/Α. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2020, σελ. 1002). Για δε την έννοια της γενετήσιας πράξης σε βάρος ανηλίκων ισχύουν όσα ανωτέρω εκτέθηκαν.

ιι) εδάφιο β: μετοχή σε ταξίδια με σκοπό την τέλεση γενετήσιων πράξεων σε βάρος ανηλίκου

Με την ανωτέρω διάταξη τιμωρείται και το πρόσωπο που μετέχει στα ταξίδια που οργανώνονται με σκοπό την τέλεση γενετήσιων πράξεων σε βάρος

ανηλικού, ανεξάρτητα μάλιστα από την ευθύνη του άλλων συρρευουσών αξιόποινων πράξεων, όπως η αποπλάνηση

δ) Υποκειμενική υπόσταση – Δόλος

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης του αδικήματος της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 348 απαιτείται δόλος πρώτου βαθμού, καθώς ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη με σκοπό την πρόκληση ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος.

III.B) Τιμώρηση της πράξης της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 348

Η τέλεση του αδικήματος του πρώτου εδαφίου της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 348 επισύρει ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη (ήτοι ποινή κάθειρξης από 5 έως 10 έτη), ενώ στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους (ήτοι ποινή φυλάκισης 1 έως 5 έτη).

2. Ειδικότερα Ζητήματα

A. Κατ' εξακολούθηση τέλεση

Αν περισσότερες διακεκριμένες πράξεις του δράστη στρέφονται κατά του ίδιου ανηλικού, πρόκειται για έγκλημα κατ' εξακολούθηση (ΑΠ 2139/2007 www.areiospagos.gr).

B. Συρροή

I) παράβαση του άρθρου 348 παρ. 1 του ΠΚ

Αληθινή πραγματική είναι η συρροή μεταξύ της διευκόλυνσης προσβολών ανηλικότητας και της συμμετοχής σε κάποιο έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, γιατί και αν ακόμη η συμμετοχή στο έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας τιμωρείται βαρύτερα δεν μπορεί ποτέ να απορροφήσει την κατ' επάγγελμα διευκόλυνση που ως αυτοτελής εγκληματική πράξη έχει ιδιαίτερη αντικοινωνική βαρύτητα (Χαραλαμπάκη, Ποινικός Κώδικας,

Ερμηνεία κατ' άρθρο, Έκδοση 2011, ανάλυση στο άρθρο 348 του ΠΚ, σελ. 1518 με παραπομπές στη θεωρία)

Π) παράβαση του άρθρου 348 παρ. 2 εδ. α του ΠΚ.

Αληθινή πραγματική συρροή με τα εγκλήματα της ανθρωποκτονίας (άρθρο 299 ΠΚ), των σωματικών βλαβών (άρθρα 308 επ.), του βιασμού (άρθρο 336 ΠΚ), της προσβολής γενετήσιας αξιοπρέπειας (άρθρο 337 ΠΚ), της κατάχρησης σε ασέλγεια (άρθρο 338 ΠΚ), της αποπλάνησης και ήδη των γενετήσιων πράξεων σε βάρος ανηλικών ή ενώπιόν τους (άρθρο 339 ΠΚ) και της πορνογραφίας ανηλικών (άρθρο 348^A ΠΚ) (Χαραλαμπίκη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία κατ' άρθρο, Έκδοση 2011, ανάλυση στο άρθρο 323B του ΠΚ, σελ. 1306)

ΠΙ) παράβαση του άρθρου 348 παρ. 2 εδ.β του ΠΚ

Αληθινή πραγματική είναι η συρροή μεταξύ της συμμετοχής σε ταξίδια με σκοπό την τέλεση γενετήσιων πράξεων με ανήλικο και της τέλεσης αξιόποινων πράξεων, όπως για παράδειγμα οι γενετήσιες πράξεις με ανηλικούς (339 ΠΚ), ο βιασμός (336 ΠΚ), καθώς ρητά η διάταξη προβλέπει ότι η ποινική ευθύνη του προσώπου που μετέχει σε ταξίδια του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται ανεξάρτητα από την ευθύνη του για την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

Γ. Απόπειρα

Το έγκλημα θεωρείται τελειωμένο στην περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 348 με την επιχείρηση της διευκολυντικής πράξης, με τη δημοσίευση για παράδειγμα της αγγελίας, στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 με την οργάνωση, χρηματοδότηση, κατεύθυνση, εποπτεία, διαφήμιση του ταξιδιού και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 με τη συμμετοχή στο ταξίδι του προηγούμενου εδαφίου, χωρίς να απαιτείται για την ολοκλήρωση αυτού και η τέλεση της γενετήσιας πράξης με τον ανήλικο (βλ. Μ. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2003, σελ. 940).

Δ. Παραγραφή

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 4 Π.Κ., η προθεσμία παραγραφής των κακουργημάτων που στρέφονται κατά ανηλικού, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος. Η διάταξη αφορά βεβαίως, όλα τα κακουργήματα που έχουν τελεσθεί εις βάρος ανηλικού και όχι μόνο τα γενετήσια εγκλήματα, καθώς επίσης και αυτά που έχουν τελεσθεί από ανήλικο δράστη (ΑΠ 1814/2016 ΠΧρ. 2017/598).

Ε. Αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα

Το έγκλημα της διευκόλυνσης προσβολών ανηλικότητας διώκεται αυτεπαγγέλτως ως μη συμπεριλαμβανόμενο στα προβλεπόμενα στο άρθρο 344 του ΠΚ αδικήματα.

ΣΤ. Διαχρονικό δίκαιο

Η διάταξη της πρώτης παραγράφου του άρθρου 348 του ισχύοντος ΠΚ προβλέπει ποινή φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών (3-5 έτη) και χρηματική ποινή (η οποία επειδή προβλέπεται σωρευτικά με την στερητική της ελευθερίας ποινή δεν μπορεί να ξεπερνά τις τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες άρα και κατ' ανώτερο όριο το ποσό των 36.000 ευρώ), ενώ η όμοιου περιεχομένου διάταξη της τρίτης παραγράφου του άρθρου 348 του ΠΠΚ προέβλεπε ποινή φυλάκισης (10 ημέρες – 5 έτη) και χρηματική ποινή από 10.000 έως 100.000 ευρώ. Από τη σύγκριση των δύο διατάξεων προκύπτει η νεότερη διάταξη είναι σε σχέση με την παλαιότερη δυσμενέστερη ως προς τη στερητική της ελευθερίας ποινή, καθώς προβλέπει το ίδιο ανώτατο όριο με αυτή αλλά μεγαλύτερο κατώτερο όριο και ευμενέστερη ως προς τη χρηματική ποινή, αφού δεν μπορεί αυτή να υπερβεί τις 36.000 ευρώ έναντι των 100.000 ευρώ της προγενέστερης διάταξης, ωστόσο ευμενέστερη κρίνεται η διάταξη του ΠΠΚ κατ' άρθρο 2 του ΠΚ με βάση την προβλεπόμενη στερητική της ελευθερίας ποινή και θα εφαρμοστεί αυτή στο σύνολό της, καθώς η περί ποινή διάταξη είναι ενιαία και δεν διασπάται. Έτσι δέχθηκε ο ΑΠ με πρόσφατες αποφάσεις του και συγκεκριμένα με τις ΑΠ 1015/2020 και 86/2020 «Για τον χαρακτηρισμό νόμου ως επεικέστερου, με βάση το ύψος της απειλούμενης

ποινής, γίνεται σύγκριση των περισσότερων διατάξεων και εφαρμόζεται ο νόμος που προβλέπει το χαμηλότερο ανώτερο όριο του είδους της ποινής και αν το ανώτατο όριο είναι το ίδιο, επεικέστερος είναι αυτός που προβλέπει το μικρότερο κατώτατο όριο. Για το χαρακτηρισμό ενός νόμου ως επεικέστερου ή μη, λαμβάνεται υπόψη το ύψος της απειλούμενης στερητικής της ελευθερίας ποινής, η οποία θεωρείται βαρύτερη της χρηματικής ποινής επί δε ίσων στερητικών της ελευθερίας ποινών τότε λαμβάνεται υπόψη η χρηματική ποινή.

Η διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 348 του ισχύοντος ΠΚ είναι όμοια από άποψη προβλεπόμενων ποινών τόσο στο πρώτο όσο και στο δεύτερο εδάφιο αυτής.

ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΓΙΑ ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 348B του ΝΠΚ

Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους

Όποιος με πρόθεση, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, προτείνει σε ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του ανηλικού των αδικημάτων των άρθρων 339 παρ. 1 και 2 ή 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν σε μία τέτοια συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή.

Άρθρο 348B του ΠΠΚ

Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους

Όποιος με πρόθεση, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, προτείνει σε ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του ανηλικού των αδικημάτων των άρθρων 339 παράγραφοι 1 και 2 ή 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν σε μία τέτοια συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως διακοσίων χιλιάδων ευρώ

Η εισαγωγή της διάταξης, η οποία εισήχθη με το άρθρο 4 του ν. 3727/2008, σε εφαρμογή του άρθρου 23 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των παιδιών κατά της γενετησίας εκμετάλλευσης και κακοποίησης, κρίθηκε απαραίτητη, γιατί καλύπτει την άγρα παιδιών για σεξουαλικούς λόγους που αποδίδεται διεθνώς με τον όρο grooming και μάλιστα μέσω της χρήσης της σύγχρονης τεχνολογίας, κυρίως του διαδικτύου και των κινητών τηλεφώνων στα οποία οι ανήλικοι έχουν διαρκώς αυξανόμενη πρόσβαση (ΑΠ 2081/2018, Δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα του Αρείου Πάγου).

III.A) Δομικά στοιχεία του εγκλήματος

α) Ενεργητικό υποκείμενο – δράστης

Ενεργητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, άνδρας ή γυναίκα, αφού το αδίκημα είναι κοινό, αλλοδαπός (άρθρο 5 παρ.1 του ΠΚ) ή ημεδαπός, ακόμη και για πράξεις που τέλεσε ο ημεδαπός στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν ήταν αξιόποινες και κατά τους νόμους της χώρας που τελέστηκαν (άρθρο 348Δ ΠΚ).

β) Παθητικό υποκείμενο – θύμα

Παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι κάθε ανήλικο, αγόρι ή κορίτσι μέχρι 15 ετών. Η συμπλήρωση της ηλικίας κρίνεται κατά τα άρθρα 127, 241 εδ. γ και 243 εδ. γ του ΑΚ, δηλαδή επέρχεται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους προς την ημερομηνία γέννησης.

γ) Εγκληματική συμπεριφορά:

ι) πρόταση του δράστη προς τον ανήλικο να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο μέσω πληροφοριακών συστημάτων

Πληροφοριακό σύστημα σύμφωνα με το άρθρο 13 περ. στ είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται,

αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών. Η συνάντηση μεταξύ του ανηλίκου και του δράστη ή τρίτου μπορεί να λάβει χώρα οπουδήποτε.

ι) ουσιαστικές περαιτέρω πράξεις ακολουθούν την πρόταση και οδηγούν στη συνάντηση

Απαιτούνται συγκεκριμένες ενέργειες, όπως για παράδειγμα ο δράστης να έχει μεταβεί στο σημείο συνάντησης

δ) Υποκειμενική υπόσταση – Δόλος

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης του αδικήματος απαιτείται δόλος που να καλύπτει όλα τα στοιχεία του εγκλήματος (και την ηλικία του ανηλίκου) πρώτου δε βαθμού, καθώς ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη με σκοπό τη διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 339 παρ. 1 και 2 ή 348^A ΠΚ.

III.B) Τιμώρηση της πράξης

Η τέλεση του αδικήματος επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών (ήτοι ποινή φυλάκισης 2 έως 5 έτη) και χρηματική ποινή (η οποία επειδή προβλέπεται σωρευτικά με την στερητική της ελευθερίας ποινή δεν μπορεί να ξεπερνά τις τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες άρα και κατ' ανώτερο όριο το ποσό των 36.000 ευρώ).

2. Ειδικότερα Ζητήματα

A. Κατ' εξακολούθηση τέλεση

Αν περισσότερες διακεκριμένες πράξεις του δράστη στρέφονται κατά του ίδιου ανηλίκου, πρόκειται για έγκλημα κατ' εξακολούθηση (ΑΠ 2139/2007 www.areiospagos.gr).

B. Συρροή

Η διάταξη συρρέει αληθινά πραγματικά με το αδίκημα της αποπλάνησης και ήδη των γενετήσιων πράξεων σε βάρος ανηλίκων ή ενώπιόν τους (άρθρο 339 ΠΚ)

Γ. Απόπειρα

Το έγκλημα θεωρείται τελειωμένο με την τέλεση των πράξεων που οδηγούν στη συνάντηση με τον ανήλικο, χωρίς να απαιτείται για την ολοκλήρωση αυτού και η τέλεση της γενετήσιας πράξης με τον ανήλικο είτε της διάταξης του άρθρου 339 παρ. 1 και 2 είτε της διάταξης του άρθρου 348Α.

Δ. Αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα

Το έγκλημα της προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους διώκεται αυτεπαγγέλτως ως μη συμπεριλαμβανόμενο στα προβλεπόμενα στο άρθρο 344 του ΠΚ αδικήματα.

Ε. Ειδικά ευνοϊκά μέτρα

Άρθρο 350^Α:

Στις περιπτώσεις των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 349 εφαρμόζεται αναλογικά η πρόβλεψη της παραγράφου 8 του άρθρου 323Α.

Άρθρο 323^Α παρ. 8 ΠΚ

Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν σε βάρος του από υπαιτίους των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί, εφόσον η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων, καθώς και για παραβάσεις λόγω συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες, εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι ήταν παθόντες των αδικημάτων των προηγούμενων παραγράφων, ώσπου να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

ΣΤ. Διαχρονικό δίκαιο

Η διάταξη του άρθρου 348B του ισχύοντος ΠΚ προβλέπει ποινή φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών (2-5 έτη) και χρηματική ποινή (η οποία επειδή προβλέπεται σωρευτικά με την στερητική της ελευθερίας ποινή δεν μπορεί να ξεπερνά τις τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες άρα και κατ' ανώτερο όριο το ποσό των 36.000 ευρώ), ενώ η όμοιου περιεχομένου διάταξη του ΠΠΚ προέβλεπε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών (2 – 5 έτη) και χρηματική ποινή από 50.000 έως 200.000 ευρώ. Από τη σύγκριση των δύο διατάξεων προκύπτει η νεότερη διάταξη είναι ευμενέστερη σε σχέση με την προγενέστερη, καθώς η μεν στερητική της ελευθερίας ποινή είναι όμοια αλλά η χρηματική ποινή είναι ευμενέστερη.

Παίρνοντας αφορμή από λίγες λέξεις ενός παιδιού, που κακοποιούταν σεξουαλικά από τον σύντροφο και σύνουκο της μητέρας του, θα ήθελα να κλείσω τη σημερινή του εισήγηση με μια σύντομη αναφορά στην αιτιολογική έκθεση του ΝΠΚ αναφορικά με το ζήτημα της αναστολής της παραγραφής, που δεν αφορά πλέον κανένα πλημμέλημα παρά μόνο τα κακούργηματα και αυτά χωρίς την επιπλέον τριετία που προβλεπόταν στον ΠΠΚ: *«Η επιτροπή έκρινε ότι δεν δικαιολογείται η αναστολή της παραγραφής πλημμελημάτων σε βάρος ανηλίκων, λόγω της μικρής απαξίας των συγκεκριμένων πράξεων...Επιπλέον μείωσε τον χρόνο της αναστολής, κρίνοντας ότι η υπάρχουσα ρύθμιση που αναστέλλει την προθεσμία μέχρι την ενηλικίωση, προσθέτοντας έναν επιπλέον χρόνο για τα πλημμελήματα και τρία έτη για κακούργηματα δεν έχει νόημα. Εφόσον το θύμα κατά την τέλεση της πράξης είναι ανήλικο, η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής μέχρι την ενηλικίωσή του έχει ως αποτέλεσμα να αρχίζει η παραγραφή του εγκλήματος από την ημέρα που συμπληρώνει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του. Από εκείνο το σημείο και μετά, ο ανήλικος μπορεί να καταγγείλει το σε βάρος του πλημμέλημα μέσα σε πέντε έτη και το σε βάρος του κακούργημα μέσα σε δεκαπέντε ή είκοσι έτη. Επομένως έχει απολύτως επαρκή χρόνο καταγγελίας, ώστε να μη χρειάζεται η προσθήκη επιπλέον ετών».* Στα πλημμελήματα, βέβαια, δεν προβλέπεται πλέον αναστολή της παραγραφής, άρα δεν έχει ο ανήλικος πέντε χρόνια μετά την ενηλικίωση για να καταγγείλει το σε βάρος

του πλημμέλημα, όπως από προφανή παραδρομή αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, αλλά ο χρόνος τρέχει από την τέλεση της σε βάρος του πράξης, για δε το αδίκημα της αιμομιξίας και ήδη των γενετήσιων πράξεων μεταξύ συγγενών σοβαρές θεωρώ ότι εγείρονται βάσιμες επιφυλάξεις σχετικά με το εάν αποτελεί μικρής απαξίας αδίκημα. Συνεπώς, και έχοντας κατά νου ότι τα σεξουαλικά κακοποιημένα παιδιά καθυστερούν σύμφωνα με έρευνες κατά μέσο όρο από τρία έως και δεκαοκτώ έτη να προβούν στην αποκάλυψη φρονώ ότι τόσο η πολιτεία με τις αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές αλλά και με την παροχή του αναγκαίου για την αποκάλυψη χρόνου στο θύμα όσο και οι εφαρμοστές του δικαίου με τις προς το συμφέρον των παιδιών λαμβανόμενες από κάθε άποψη αποφάσεις, από άποψη χρόνου, από άποψη ουσίας αλλά και από άποψη φροντίδας για το θύμα, έχουμε χρέος απέναντι στο παιδί που έγγραψε σε ένα χαρτί που έδωσε στη δασκάλα του: «Ένωθα εκείνες τις στιγμές απόλυτο φόβο και λίγο τρόμο. Δεν άντεχα όλη αυτή τη καταπίεση και είχα θυμώσει πάρα ΠΟΛΥ "ΤΕΛΟΣ"», έχουμε χρέος να βοηθήσουμε όλα αυτά τα παιδιά να βάλουν ένα τέλος στο μαρτύριό τους.